

Inhoudsopgaven

2. Oriëntatie
 - Historie
 - Relatie Europa en China
3. Mensenrechten
4. Yangzhou: De stedenband met Breda
 - The Xinjiang Data Project
6. Xinjiang Aid Task Force
 - Mondkapjes
7. Productie in Xinjiang
8. Kosten
9. Conclusie
10. Bibliografie

Oriëntatie

Vanaf begin dit jaar tot recent hebben leden van LPF Breda enkele diepgaande gesprekken gevoerd met de Nederlandse Oeigoer *Ahmedjan Kasim*. Hij heeft ruim 15 jaar in Xinjiang, oftewel het Oeigoergebied, gewoond en zet zich volledig in voor de belangen van deze bevolkingsgroep, voornamelijk vanwege de genocide die hier tot op de dag van vandaag nog steeds plaatsvindt binnen de heropvoedingskampen. Zijn vader zit zelf in zo'n kamp en er is sinds lange tijd geen contact meer geweest tussen hem en zijn vader.

Voor LPF Breda was het een eer en voorrecht dat hij zijn ervaringen en kennis met ons wilde delen om zo uit eerste hand informatie te verkrijgen over deze (internationale) kwestie. In dit stuk wordt op beknopte wijze aandacht besteed aan de kwestie door een kort historisch perspectief te schetsen, om vervolgens de verschillende relaties met Europa, Nederland en Breda tegen het licht te houden.

Historie

Vanaf de jaren '70 van de vorige eeuw heeft de Chinese politiek de grenzen opengesteld om het land uit een economisch isolement te halen. Dit beleid had vooral effect op het oosten van China en niet op het westen, Xinjiang, waar de Oeigoeren wonen. Xinjiang bleef achtergesteld en onderontwikkeld. In 1994 werd daardoor een beleid van armoedebestrijding ingesteld, waarbij het noordwestelijke gebied Xinjiang in twaalf segmenten werd verdeeld waar het oosten van China gebruik van kon maken, *waaronder ook de Bredase zusterstad Yangzhou*. Zo begon een van de gruwelijkste nachtmerries van China.

Het beleid werd namelijk geprofileerd als het bestrijden van armoede door investeringen in Xinjiang, maar niets was minder waar want hoe de investering moest worden terugverdiend was zware dwangarbeid door Oeigoerse bewoners. De Oeigoeren dienen de gedane investeringen op deze manier terug te betalen. Verder wordt de bevolkingsgroei binnen de Oeigoerse gemeenschap geminimaliseerd door oversterfte door dwangarbeid, verplichte sterilisatie en het structureel ontnemen van primaire levensbehoeften.

Relatie Europa en China

De relatie tussen de EU en China is een ongemakkelijke. China heeft een centraal geleide economie. *Ook geeft de overheid vaak de interne stabiliteit prioriteit boven mensenrechten, milieu en werkomstandigheden*. De Europese Unie pleit daarentegen voor een vrije markteconomie en heeft waarden als democratie en mensenrechten hoger in het vaandel staan. Om de betrekkingen goed te houden bestaat een intensieve, fijnmazige overlegstructuur. Via topconferenties en overlegorganen wordt geprobeerd de relatie verder te verdiepen. In 2018 spraken China en de EU af om samen te streven naar hervorming van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en geen handelsoorlogen te beginnen.

In 2013 introduceerde de Chinese president Xi Jinping het project de 'Nieuwe Zijderoute'. Deze strategie richt zich met name op investeringen in de infrastructuur van Europa, Azië en delen van Afrika. Hiermee wil China handel met deze delen van de wereld stimuleren. De Europese Unie is verdeeld over het initiatief. Omdat China individuele lidstaten benadert, heeft de EU geen gezamenlijke strategie voor de omgang met het project.

Mensenrechten

Als onderdeel van het bevorderen van de universele mensenrechten, is de EU voornemens de aandacht te vestigen op de mensenrechtensituatie in China. Om deze situatie te verbeteren wordt er sinds 1995 twee maal per jaar de EU-China Human Rights Dialogue gehouden. Hier bespreken de EU en China de vooruitgang die geboekt is op het gebied van mensenrechten en wordt er gekeken hoe op dit vlak samengewerkt kan worden.

Als gevolg van de bloederige onderdrukking van de studentenprotesten op het Tiananmenplein ('Plein van de Hemelse Vrede') in Peking in 1989 legden de EU en de Verenigde Staten China een wapenembargo op. Dit embargo is nog steeds van kracht. *Volgens de EU heeft China nog te weinig vooruitgang geboekt op het gebied van mensenrechten.* Toch pleiten sommige EU-lidstaten wel voor een opheffing van het embargo om zo de betrekkingen tussen de EU en China te verbeteren. In 2004 kwam het daarom dicht bij een opheffing van het embargo. Tot ergernis van China ging dit door stevige Amerikaanse druk uiteindelijk niet door.

Terwijl de EU en China als grote spelers in het geopolitieke veld de druk er middels embargo's op houden om mensenrechten te forceren, zijn lokale betrekkingen en specifiekere stedenbanden vaak naiever van aard.

Yangzhou: De stedenband met Breda

De stedenband tussen Breda en Yangzhou is inmiddels twaalf jaar oud (2009-2021), en lijkt ver over de houdbaarheidsdatum heen te zijn. De actualiteiten van de afgelopen jaren hebben dit pijnlijk duidelijk gemaakt. Hiervan is in dit hoofdstuk getracht een relevant overzicht te maken.

Terwijl een stad als Arnhem eind juli jl. na 20 jaar vriendschap de banden verbrak met de Chinese stad Wuhan vanwege schending van de mensenrechten van de Oeigoerse moslimminderheid in China, lijkt de band van Breda met zusterstad Yangzhou alleen maar hechter te worden. [1] Breda en haar zusterstad hebben namelijk verschillende gezamenlijke projecten in de pijplijn. Zo is de omgevingsvergunning aangevraagd voor het China Paviljoen in het Valkenberg, schenkt Breda een waterspeelplaats voor kinderen aan de Chinese stad, is in Yangzhou ook de Breda Van Gogh Garden aangelegd als onderdeel van de Horticultural Expo, en heeft wethouder Adank bevestigd dat er met Yangzhou een vijfjarenplan is afgesproken voor de Chinese editie van Breda Photo. [ibid.]

“De twee steden hebben onderling ook webinars en online-meetings gehouden over klimaatadaptatie en afvalwatertransport- en zuivering waarbij Nederlandse bedrijven zijn betrokken. Er blijkt veel contact te zijn met de zusterstad. Tijdens die contacten vraagt Breda geregeld aandacht voor de mensenrechten.” [ibid.] LPF Breda vraagt zich voornamelijk af hoe en wat er dan exact is besproken met betrekking tot de mensenrechtensituatie in China. Vervolgens is het van belang in hoeverre hierin vooruitgang is geboekt, en hoe dit te verifiëren is.

The Xinjiang Data Project

The Xinjiang Data Project is een diepgaand, empirisch onderzoek op het gebied van mensenrechten voor de Oeigoeren en andere niet-Han-minderheden in het Oeigoerengebied (Engels: *Xinjiang Uyghur Autonomous Region, XUAR*) in West-China. [2]

De website is ontwikkeld door onderzoekers van de Australian Strategic Policy Institute's (ASPI) International Cyber Policy Centre in partnerschap met een grote groep mondiale experts. Het project wordt ondersteund door advies van een onafhankelijke adviesgroep met onder andere Maya Wang van Human Rights Watch, dr. Timothy Grose van de Rose-Hulman Institute of Technology, Bethany Allen-Ebrahimian van Axios China; en dr. Darren Byler van de University of Colorado Boulder. [ibid.]

Sinds 2017 worden honderdduizenden Oeigoeren en andere Turkse en moslimminderheden vastgehouden in een uitgebreid netwerk van speciaal gebouwde detentiefaciliteiten in het uiterste westen van China, bekend als Xinjiang, het Oeigoerengebied. [ibid.]

Onderzoekers van ASPI hebben meer dan 380 locaties in dit netwerk in Xinjiang geïdentificeerd en in kaart gebracht, waarbij alleen heropvoedingskampen, detentiecentra en gevangnissen zijn meegeteld die sinds 2017 nieuw zijn gebouwd of aanzienlijk zijn uitgebreid. Dit is de grootste database van kampen die er bestaat, en we schatten dat deze de meerderheid van alle detentiefaciliteiten in Xinjiang omvat. [ibid.]

The Xinjiang Data Project presenteert satellietbeeldmateriaal dat nieuw gebouwde detentiefaciliteiten laat zien, samen met bouwactiviteiten in verschillende bestaande faciliteiten, die zich in 2019 en 2020 hebben voorgedaan. De database van 380 detentiefaciliteiten is ingedeeld in vier verschillende *tiers* - van laagst beveiligd (tier 1) tot hoogst beveiligd (tier 4) - op basis van beveiligingskenmerken (waaronder hoge omheiningsmuren, wachttorens, interne omheiningen, en andere kenmerken en gebruikspatronen) die zichtbaar zijn op satellietbeelden. [ibid.]

In ten minste 61 faciliteiten is er sprake van uitbreiding en/of renovatie. Tussen juli 2019 en juli 2020 zijn ten minste 61 detentielocaties gebouwd en uitgebreid. Dit omvat ten minste 14 faciliteiten die in 2020 nog in aanbouw zijn, volgens de meest recente beschikbare satellietbeelden. Van deze nieuwe en uitgebreide locaties is ongeveer 50% hoger beveiligd, wat kan wijzen op een verschuiving in het gebruik van de lager beveiligde "heropvoedingscentra" naar hoger beveiligde gevangenisachtige faciliteiten. [ibid.]

Uit het beschikbare bewijsmateriaal blijkt dat veel buitengerechtelijke gedetineerden in het uitgebreide "heropvoedingsnetwerk" van Xinjiang nu formeel in staat van beschuldiging worden gesteld en worden opgesloten in zwaarder beveiligde faciliteiten, waaronder nieuw gebouwde of uitgebreide gevangenissen, of naar ommuurde fabriekscomplexen worden gestuurd voor dwangarbeid. [ibid.]

De dataset voegt een analyse en meer dan 120 nieuwe locaties toe aan het huidige open-source onderzoek naar China's uitgebreide netwerk van detentiefaciliteiten in Xinjiang. [ibid.]

Kortom, The Xinjiang Data Project toont de ontwikkelingen aan met betrekking tot de uitbreiding en renovatie van de al bestaande en de plotselinge bouw van nieuwe detentiefaciliteiten. In het vervolg van dit rapport, zoals ook al is opgemerkt in de introductie, zullen er cases besproken worden waarin duidelijk wordt wat in deze "faciliteiten" plaatsvindt.

Xinjiang Aid Task Force

Andere bronnen laat heel goed zien hoe uitbuiting te werk gaat in Xinjiang, terwijl het als financiële en economische hulp wordt gepresenteerd. Zo heeft de zusterstad van Breda een organisatie genaamd *Xinjiang Aid Task Force*.

In de afgelopen jaren heeft de Xinjiang Aid Task Force uit Yangzhou industriële hulp verschaft aan de regio Xinjiang door nieuwe kapitaal aan te trekken voor de lokale economie, middels het starten van verschillende investeringsprojecten. Zo heeft deze Task Force de onderneming Haorui Textile Products Co., Ltd. weten te overtuigen een handschoenenfabriek te vestigen in Karabula Town in Xinjiang. [3]

Echter, de lokale bevolking heeft geen keuze, omdat er vaak geen andere opties tot werkgelegenheid zijn, en zijn daarom geneigd elke baan, zoals ook de baan in deze handschoenenfabriek, snel aan te nemen. In deze positie, met een goede performance, kan maximaal 1000 CNY (130 EUR) per maand worden verdiend. [ibid.]

Op papier is het economische hulp, maar de echte winst gaat naar Yangzhou. Eens te meer een casus van uitbuiting van de bevolking in het Oeigoerengebied.

Mondkapjes

De gemeente Breda heeft begin april 2020 circa 20.000 mondkapjes ontvangen van haar zusterstad Yangzhou. Burgemeester Depla: "Mooi dat de band [...] meer is dan alleen een economische." [4]

Er is een dankbriefje in ons bezit van DCCC (de Nederlands Chinese Kamer van Koophandel). Deze is verzonden aan de Jiangsu Overseas Friendship Association, met een dankwoord over de 19.200 mondkapjes die in Nederland gearriveerd zijn, vervolgens wordt het beste voor de mensen uit Jiangsu gewenst, en meer. Dit refereert naar alle waarschijnlijkheid aan de mondkapjes die Breda in april 2020 heeft ontvangen vanuit Yangzhou.

Productie in Xinjiang

Op de officiële Chinese overheidswebsite lezen we het volgende: "Mensen herinneren zich Xinjiang (Oeigoers gebied) altijd al als een prachtig plaatje, maar als het om economische en sociale ontwikkeling gaat is het voor Xinjiang moeilijk om van de "onderontwikkelde regio" af te komen." [5]

"Hoe maak je Xinjiang rijk? (Oeigoers gebied) In de Ili-vallei leverde een team uit Jiangsu (Yangzhou) een conclusie: alleen als er industrie is kunnen de mensen rijk zijn. Als de mensen rijk zijn, kan Xinjiang sterk zijn. Sinds Jiangsu in 2010 een nieuwe steunronde aan Xinjiang lanceerde, is in totaal 45 miljard yuan/CNY (5,9 miljard EUR) geïnvesteerd in industriële hulp aan Xinjiang. Van "geven" tot "onderwijzen", het veranderen van "bloedtransfusie" in "hematopoëse", Jiangsu bracht Xinjiang niet alleen projecten en fondsen, maar ook de ervaring en wijsheid om rijk te worden." [ibid.]

"Om een team van talenten te cultiveren die nooit zullen vertrekken formuleerde Jiangsu de nieuwe steunronde voor Xinjiang die aanvankelijk werd gelanceerd, een gedetailleerd Yili-opleidingsplan voor talent: om in vijf jaar 459 miljoen CNY (60 miljoen EUR) te gaan investeren in hulp aan Xinjiang om de oprichting van een "speciale talentzone", begeleide talentinnovatie en ondernemerschap te realiseren." [ibid.]

"In de afgelopen vijf jaar heeft Jiangsu 183 industriële talentprojecten gelanceerd in Yili en 9727 geschoolde talenten ontwikkeld. Het keteneffect van het investeren van een batch fondsen, het cultiveren en introduceren van talenten, het ontwikkelen van een industrie en het cultiveren van een economisch groeipunt heeft al vorm gekregen." [ibid.]

Yangzhou heeft dus concreet gezien een sterke invloed in de regio Xinjiang. Echter, deze regio staat ook bekend om zijn "*interneringkampen*". Inmiddels ook wel bekend als *heropvoedingskampen*.

De Xinjiang-interneringskampen, officieel door de regering van China beroepsonderwijs- en opleidingscentra genoemd, zijn interneringskampen die worden beheerd door de regering van de autonome regio Xinjiang en het provinciale comité van de Chinese Communistische Partij (CCP).

Human Rights Watch beweert dat de kampen sinds 2017 zijn gebruikt om Oeigoeren en andere moslims te indoctrineren als onderdeel van een "volksoorlog tegen terreur" [6], een beleid dat in 2014 werd aangekondigd. De kampen zijn door veel landen en mensenrechtenorganisaties bekritiseerd vanwege vermeende schendingen van de mensenrechten, mishandeling, verkrachting en foltering, waarvan sommigen genocide.

Enkele jaren geleden heeft Yangzhou hulp aan Xinjiang geboden. Een team heeft onderzoek gedaan bij een Karabula dorp en heeft vorig jaar een investering gedaan van 400.000 CNY om fabrieken om te bouwen, 300.000 CNY geïnvesteerd voor de apparaten als naai-apparatuur, en heeft gezorgd voor meer dan 60 banen voor dit dorp.

Yangzhou heeft 3 miljoen CNY geïnvesteerd in "Turgen Dorp". Het nieuwgebouwde industrieterrein in Turgen Dorp heeft een werkplaats van 1700 vierkante meter. In deze werkplaatsen zijn er fabrieken voor mondkapjes, handschoenen en andere kleine ondernemingen, dit heeft voor 172 banen gezorgd. Tegelijkertijd wordt 300.000 CNY aan huur gegenereerd. [7]

Kosten

Sinds 2009 maakt het stadsbestuur van Breda met een delegatie een jaarlijkse reis naar zusterstad Yangzhou. De kosten hiervan zijn enorm, gefinancierd door publieke gelden.

Na het doorgronden van raadsvragen, antwoorden en bewijzen met betrekking tot de dienstreizen over een tijdspanne van twaalf jaar, is duidelijk geworden dat de transparantie en overzichtelijke documentatie hieromtrent echt beter kan en wellicht moet. In elk geval, gebaseerd op de informatie voorradig, zijn we tot de volgende conservatieve conclusie gekomen met betrekking tot wat de stedenband met Yangzhou de Bredanaar gekost heeft, alleen kijkend naar de directe reis- en verblijfkosten: *minimaal 150.000 EUR*.

Het minimumbedrag is al enorm, daarbij hebben we niet eens rekening gehouden met de tijd de burgemeester, wethouders en ambtenaren van de gemeente Breda kwijt zijn aan deze stedenband. De logische vervolgvraag is dan ook wat het ons oplevert. Echter, de potentiële opbrengsten kunnen onmogelijk opwegen tegen de ethische en morele nadelen zoals in dit rapport besproken.

Conclusie

Op basis van onze bronnen kunnen we concluderen dat Yangzhou, de zusterstad van Breda, loyaal zijnde aan het Chinese regime en actief participierend in uitbuiting van de bevolking in het Oeigoerengebied, mede verantwoordelijk is voor de genocide die momenteel plaatsvindt in Xinjiang en dat alleen al zou al een reden moeten zijn om de samenwerking te herzien.

Andere constatering:

- *Breda heeft mondkapjes uit Yangzhou ontvangen die gemaakt zijn in de controversiële heropvoedingskampen in Xinjiang.*
- *Yangzhou investeert in Oeigoers gebied in ruil voor tegenprestaties van de plaatselijke bevolking, waaronder dwangarbeid.*
- *Yangzhou heeft een gebied in Xinjiang in haar bezit en buit het commercieel uit.*
- *De Chinese overheid wuift alle kritiek vanuit het Westen weg onder het mom van terrorismebestrijding. Dit is feitelijk niet waar.*

LPF Breda is van mening dat deze schokkende constatering, in aanvulling op de door meerdere landen erkende genocide, meer dan genoeg redenen geven om de stedenband met Yangzhou stop te zetten. Een alternatief zien wij in een zusterstad die democratische waarden hoog in het vaandel heeft staan, bij voorkeur een stad dichterbij huis. Met het laatste element voorkomen we ook onnodig hoge reiskosten.

Mogelijk is het ook te overwegen enkel een stedenband te onderhouden met onze zusterstad Wroclaw, in Polen. Daar waar wél een (historische) band is.

Het paviljoen in Breda wat een mensenrechten-associatie krijgt is symboolpolitiek en zorgt niet voor betere leefomstandigheden voor Oeigoeren in het westen van China. Ook door de mogelijke betrokkenheid van dwangarbeid vinden we het ethisch uiterst ongepast. Gezien de bewijslast, zoals in dit rapport geschetst, behoort deze aanname zeker tot de mogelijkheden en zou daar, vanuit de gemeente Breda, wellicht ook onderzoek naar gedaan kunnen worden.

Dit rapport is verzonden ter kennisgeving aan de gemeenteraad van Breda, de burgemeester Paul Depla en de desbetreffende wethouder(s).

Uit betrouwbare bron kunnen we u mededelen dat de Oeigoerse gemeenschap in Nederland de hoop op u allen heeft gevestigd.

Denk ook aan de gemeenten Oosterhout (Nantong), Tilburg (Changzhou), en Eindhoven (Nanjing) en onze eigen provincie Noord-Brabant (stedenband met provincie Jiangsu), welke allen een vriendschapsband onderhouden met steden in Jiangsu of de provincie zelf. U kunt een verschil maken.

LPF Breda ziet graag dat de gemeente Breda een voorbeeld stelt in Noord-Brabant door net als Arnhem de Chinese stedenband te beëindigen.

In afwachting van vervolgstappen,

LPF Breda

Bibliografie.

[1] BN DeStem. Bekeken op bndestem.nl - *Arnhem breekt met China, maar in Breda is de relatie met Yangzhou hechter dan ooit: 'Dat stelt niet gerust'*; 28 juli 2021.

URL: shorturl.at/QW057

[2] The Xinjiang Data Project. Bekeken op xjdp.aspi.org.au - *Exploring Xinjiang's detention system*; september 2020.

URL: shorturl.at/fgwCJ

[3] Yangzhou Radio. Bekeken op m.sohu.com - *Aid to Xinjiang and Start Again: Industrial Aid Construction Helps Enrich the People and Prosper Xinjiang*.

URL: shorturl.at/jvK69

[4] Breda ontvangt 20.000 mondkapjes van Chinese zusterstad Yangzhou, BredaVandaag, 9 april 2020

URL: shorturl.at/gsh67

[5] GOV.cn. Bekeken op gov.cn.

[6] Human Rights Watch. Bekeken op hrw.org - *Break Their Lineage, Break Their Roots" China's Crimes against Humanity Targeting Uyghurs and Other Turkic Muslims*; 19 april 2021.

URL: shorturl.at/jHLMN

[7] Yangzhou Radio en Televisie "Sailing" Mobile Channel